

**" TILL FLYDDA TIDER ÅTERGÅR
MIN TANKE ÄN SÅ GÄRNA "**

Historier, berättelser och händelser
från

F 11-Epoken

I BEGYNNELSEN

"När jag kom till F 11 den 13 okt 1941 var ej byggnaderna helt färdigställda."

Så börjar G Adelgren sitt brev om sin tid på flotttiljen och fortsätter:

" I t. ex kasern 22 var inte toaletterna installerade. Köket ej klart utan maten iordningställdes på balkongen över dåvarande Svenssons järnhandel (slutet på Storgatan - början på Ringvägen). I samma hus var också sjukhusavd inredd.

I matsalen åto underbefäl och vpl. Och där kunde till lunch ex serveras ett par skivor rödbetor och potatis och smörgås. På kvällarna hade markan där öppet ett par timmar (prislistan för markan lämnas separat) På tal om priser kostade en resa med bussen till Nyköping 25 öre, och terminslönen (var 10:e dag) 5:- kr.

I hangar 82 stod enda flygplanet en Sk 15. Hangar 83 var upplagsplats för gengasved och -kol. Vid grindarna var uppställd, den senare "friersalongen", en vaktstuga.

Jag talade om priser, men glömde omtala vad maten kostade 1943. Frukost 85 öre, lunch och middag resp 1:70 kr per portion(1979 var priserna 5:- resp 10:-).

Sammanhållningen mellan underbefäl och vpl var bra under krigsåren. Ett par exempel. Vid ett fältförband blev daguoff tillfrågad om han rapporterat de som ej var hemma vid kvällsvisitationen och svaret blev nej..

Då fick han av de vpl en lista på de som varit frånvarande med "order" att anmäla dem för att daguoff ej skulle åka dit. (kompch hade sett när de vpl kom hem). Ett annat tillfälle såg daguoff en man komma ut från förläggningen efter kvällsvisitationen på lördagkvällen. Söndag morgon begärdes hjälp från fältet med en man. Daguooff mötte den omtalade "smittaren" och beordrade honom att åka till fältet; och följande samtal utspans. Vpl "Jag är ju på vapen och kan inget om arbeten på fpl". Daguooff: "Jo, lika väl som sticka efter tystnaden". Vpl:"Jag åker".

Adelgren avslutar sitt brev med att bifoga en del historier som inte är påhittade utan enl A har verklighetsanknytning.

Inom parentes har Adelgren tillagt

"Jag hade alla grader inom ubf;volontär, Vp,K, Furir, Ö.Furir, Tekniker,1:e Tekn"

Att F 11 på 40-talet var en flotttilj med idrott i högsätet märktes på många sätt. En av dem som minns är Stig O Backman. Han kom till F11 som volontär den 24 nov 1941, uppmärksam i hög grad som handbollsspelare. Men "S O" kommer också ihåg att det inte enbart var idrott som gällde. Han och hans volontärskamrater gnuggades nämligen även i "civila" ämnen, där målet var att ge eleverna kunskaper som motsvarade den tidens realexamen. Lektionssalsbyggnaden var klar redan då och där trimmades volontärerna vardagkvällar från halv sex på kvällen till framemot halv tio. Lärare hämtades från Nyköpingsskolorna, som t ex Joel Åhs som undervisade i Svenska och Historia, Frankenberg i Matematik och Hellsten i Samhällslära. (Hellsten var kvar länge på F 11 och hjälpte till med fritidsstudier).

En av "S O"s kamrater var Gunnar Adelgren, som tidigare avlagt en ingenjörsexamen och alltså var en "baddare" på att räkna. Naturligtvis drog det med sig att det fuskades en del på matte-proven, vilket innebar att de flesta kunde lämna in prov med alla talen rätt uträknade. En av dessa "lyckliga" var "Berra", som, när han fått tillbaka provet, reste sej och sa till läraren: "Jag har alla rätt, men har fått underkänt". Läraren, som genomskådat fusket, svarade lugnt: "Ja det har du, men Adelgren har fått godkänt".

Att handboll var den förnämsta idrottsgrenen framgår ju med all önskvärd tydlighet av alla tidningsrubriker

Knallsensation i Allsvenskan.

*Serieledarna kunde ej slå
F 11 på dess hemmaplan.*

F11 i fin form slog övertygande Majorna.

F 11 klättrar uppåt i allsvenska tabellen.

***F 11 till ledningen i
Allsvenska serien.***

**Flygarna besegrade «bollande» ÖSK-are
med 12—7 i gårdagsmatchen i Skavsta.**

Och som om detta inte var nog hedrades hemmamatcherna med besök av flotttiljchefen med hustru och adjutant. "Och jag minns" säger S-O "att när vi i laget sträckte upp oss i givakt och hälsade Chefen, så gjorde hela publiken det också". DET VAR GREJER !

Utöver handboll bedrevs även annan idrott på hög nivå. "Vi hade många duktiga idrottskillar" säger S-O. Och nämner Roland Nilsson i kula, "Lill-Vallo" i bandy och ishockey och Bert Bergkvist i boxning. Bert mötte för övrigt Ingemar "Ingo" Johansson i en match i Tennishallen. ("Ingo vann på Knock-out). För dem som var intresserade av brottning ordnades träningskvällar, som till en del leddes av den kände rikstränaren Robert Oksa. Javisst var det fart och "go" inom idrotten på 40-talet.

Kort och militäriskt

General Birger Schyberg har i egenskap av chef för Fjärde Flygeskadern beordrat F 11 att genomföra en eskaderövning. Efter övningen är det genomgång och kritik av övningens genomförande. De deltagande besättningsarna är samlade i Ls 10 på F 11.

General Schyberg beordrar en S 18-besättning upp på podiet för att redogöra för sitt sätt att lösa ålagd uppgift (havsövervakning). Chef för flygplansbesättningen är en ung löjtnant från marinen (flygspanare). Löjtnanten börjar sin redogörelse med att fpl startar från F 11; angör Landsort, varefter fpl "gitar babord" för att en stund senare "gita styrbord". General Schyberg blir lätt irriterad över vokabulären och grymtar "i flygvapnet säger vi :svänger vänster och svänger höger" Fortsätt ! Det dröjer dock inte länge förrän marinlöjtnanten återgår till sjömansspråket och gitar babord och styrbord igen. General Schyberg (nu väldigt irriterad) till löjtnanten : " Det heter svänga vänster resp höger. Sluta upp med dendär förbannade RUSKPRICKSMENTALITETEN !" Marinlöjtnanten (väl medveten hur man kort och militäriskt svarar på en önder): "JA, AMIRAL!"

Kanske ej fullt så militäriskt

Flygchefen, major Bengt Bellander, har fått order av fjottilchefen att besvara en skrivelse från CFV. Väl färdig med svaret lämnar Bellander detta till 2. fljadj, Löjtnant Axel Carleson, för utskrift. Carleson lämnar den vidare till skrivcentralen. När den sedan är utskriven på maskin, tar Carleson skrivelsen och går bort till flygchefens exp. Då Bellander inte är inne på sitt rum, lägger Carleson skrivelsen på flygchefens bord.

Det går några dar och skrivelsen hamnar långt ner under åtskilliga andra skrivelser och faller i glömska. Dock ej hos flottilchefen, som fått en bister förfrågan från CFV varför svar ej inkommit från F 11. Fljadj h kallar in Bellander och ger honom en ordentlig skrapa för försummelsen, Bellander som kommer ihåg att han lämnat skrivelsen till Carleson, försöker få tag i denne. Det hela utspinner sig strax före lunch och Carleson är på skjutbanan för ett av sina rutinmässiga träningspass med pistol. En äldre kamrat varnar Carleson för Bellander som är på krigsstigen och råder Carleson att hålla sig undan så länge som möjligt. Kanske Bellanders ilska försvinner eller åtminstone svalnar något.

Efter lunch måste dock Carleson gå upp på sin expedition i kanslihuset. Väl inkommen i kanslihuset ser Carleson i bortre delen av korridoren flygchefen. Denne upptäcker även Carleson och sätter fart mot denne. Carleson ser ilskan tydligt avspeglad i Bellanders ansikte, som antagit en högröd färg. Carleson trycker sig upp mot väggen bakom i ett fåfängt hopp att Bellander skall passera förbi av bara farten. Men icke. Bellander tvärstannar framför Carleson - nu om möjligt ännu rödare i ansiktet. Det ser ut som om han skulle explodera när som helst. Inte ett ljud hörs. Carleson blir till slut rädd att Bellander skall tuppa av eller svimma, så han säger lite försynt: "Hur är det fatt, Major ?"

TABLÅ !

"Hälsningsplikt" - en tävlingsgren

Långt in på 50-talet gällde fortfarande att underlydande skulle hälsa på befäl även inom flotttiljområdet.

Jag vet inte om de värnpliktiga tyckte att hälsningsplikten var betungande. Det blev i alla fall till en sport att smita förbi befäl utan att hälsa. Och lyckades man med detta utan att råka ut för en ordentlig "kyra" från befälet, belönades man med ett antal poäng. Poängen var beroende av vilket befäl man klarat sig förbi. Gällde det kapten Sabelström fick man inga poäng alls, men klarade man sig förbi (dåvarande) överfurir Bohlin belönades man med 10 poäng !

Värnpliktstiden långtråkig ? Nej då

F 11 deltog ett par år i en triangelturnering i fotboll mellan F 3, F 13 och F11.

Efter en lyckad sådan tävling, där F 11 besegrat såväl F 3 som F 13 firades segrarna med en enkel "fika"-kväll på "markan". Huvuddelen av flotttiljlaget utgjordes nämligen av värnpliktiga. Som vanligt när värnpliktiga träffades vid en kopp kaffe, blev det en massa "snack" om hur det var på F 11. Och de flesta historierna handlade om Bohlin och hur rent ut sagt dj-ligt det var att råka ut för honom. Den ene efter den andre försökte överträffa föregående talare med ännu värre sattyg, som ovannämnde Bohlin hittat på. Efter åtskilliga historier tog en värnpliktig vid namn Sundin till orda och utbrast: "jamen, grabbar. Medge i alla fall att vi skulle haft dj-ligt enformigt och långtråkigt om vi inte haft Bohlin !"